

Skutki mowy nienawiści

Skutki prawne hejtu mogą być poważne, ponieważ w Polsce, jak i w wielu innych krajach, działania związane z mową nienawiści są regulowane prawnie. Hejt, który wyraża się w formie obraźliwych, nienawistnych komentarzy lub działań, może naruszać przepisy kodeksu karnego, prawa cywilnego oraz innych aktów prawnych. Oto niektóre z głównych skutków prawnych:

1. Odpowiedzialność karna

Hejt, w zależności od jego formy, może zostać uznany za przestępstwo. W Polsce przykładowo:

- **Zniesławienie** (Art. 212 Kodeksu karnego): Jeśli osoba publicznie rozpowszechnia fałszywe informacje o innej osobie, które mogą narazić ją na utratę zaufania publicznego lub wprowadzić w błąd, może zostać ukarana grzywną, ograniczeniem wolności lub pozbawieniem wolności do 1 roku.
- **Zniewaga** (Art. 216 Kodeksu karnego): Jeżeli ktoś znieważa inną osobę, używając słów lub gestów obraźliwych, może być ukarany grzywną, ograniczeniem wolności lub pozbawieniem wolności do 1 roku.
- **Podżeganie do nienawiści** (Art. 256 i 257 Kodeksu karnego): Hejt, który ma na celu szerzenie nienawiści rasowej, narodowościowej, wyznaniowej lub etnicznej, może prowadzić do odpowiedzialności karnej z powodu podżegania lub publicznego propagowania takiej nienawiści. Grozi za to kara pozbawienia wolności do 2 lat (Art. 256) lub do 3 lat (Art. 257).
- **Przestępstwa internetowe**: Hejt wyrażający się w sieci, np. w postaci cyberprzemocy, może być traktowany jako przestępstwo związane z nielegalnym posługiwaniem się danymi osobowymi, szkalowaniem w internecie lub nękaniami (Art. 190a Kodeksu karnego). Oskarżony może ponieść karę pozbawienia wolności do 3 lat.

2. Odpowiedzialność cywilna

Oprócz odpowiedzialności karnej, osoby, które dopuściły się hejtu, mogą ponieść również odpowiedzialność cywilną:

- **Odwolanie się do sądu cywilnego**: Osoba poszkodowana może domagać się od sprawcy przeprosin, zadośćuczynienia lub odszkodowania za krzywdę wyrządzoną przez zniesławienie lub znieważenie. W przypadku internetu, sąd może nakazać usunięcie obraźliwego wpisu lub komentarza oraz opublikowanie przeprosin w tej samej formie.
- **Naruszenie dóbr osobistych**: Mowa nienawiści, szczególnie gdy dotyczy aspektów osobistych, takich jak rasa, religia czy orientacja seksualna, może naruszać dobra osobiste osoby, np. godność, prywatność, czy wizerunek. Poszkodowana osoba może wówczas ubiegać się o odszkodowanie lub inne formy rekompensaty.

3. Zablokowanie konta lub usunięcie treści

Platformy internetowe (np. Facebook, Twitter, YouTube) mają swoje regulaminy, które zabraniają szerzenia mowy nienawiści. W przypadku naruszenia tych zasad, użytkownik może spotkać się z:

- **Zablokowaniem konta:** Serwisy mogą usunąć treści naruszające ich zasady, a także zablokować konto użytkownika, który dopuścił się hejtu.
- **Ograniczenie dostępu:** Czasami konta mogą być czasowo zawieszane lub posty mogą być usuwane, aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu mowy nienawiści.

4. Skutki społeczne i zawodowe

Hejt, który jest publiczny, może również prowadzić do poważnych skutków w życiu społecznym i zawodowym osoby, która go szerzy. Może to obejmować:

- **Zniszczenie reputacji:** Osoba, która dopuściła się hejtu, może zostać uznana za osobę nietolerancyjną, co może wpłynąć na jej relacje społeczne, zawodowe i publiczne.
- **Utrata pracy:** Jeżeli osoba zatrudniona dopuści się hejtu w pracy lub w mediach społecznościowych, jej pracodawca może podjąć decyzję o jej zwolnieniu, szczególnie jeśli działalność ta narusza zasady etyczne lub regulaminy firmy.

5. Wzrost odpowiedzialności publicznej

W niektórych przypadkach, osoby, które szerzą hejt, mogą spotkać się z działaniami ze strony organizacji pozarządowych, aktywistów społecznych czy grup walczących z mową nienawiści, którzy mogą dążyć do publicznego potępienia takich działań.

Podsumowanie

Skutki prawne hejtu mogą być różnorodne i dotyczyć zarówno odpowiedzialności karnej (np. za zniesławienie, znieważenie, podżeganie do nienawiści), jak i cywilnej (odszkodowanie, przeprosiny). Dodatkowo, hejt może prowadzić do usunięcia treści w internecie oraz do negatywnych konsekwencji społecznych, zawodowych i publicznych. W przypadku poważnych i długotrwałych skutków hejtu, osoba poszkodowana może domagać się również ochrony na drodze sądowej.

Odpowiedzialność karna

Odpowiedzialność karna za szeroko rozumianą mowę nienawiści, hejt, oraz włamania na konto internetowe jest zróżnicowana, w zależności od charakteru czynu oraz użytych środków. Przepisy Kodeksu karnego (KK) wskazują różne rodzaje przestępstw, które mogą być stosowane w takich sytuacjach.

1. Mowa nienawiści i hejt

Mowa nienawiści, rozumiana jako szerzenie poglądów dyskryminujących, obrażających lub nawołujących do przemocy wobec określonych grup osób, może skutkować odpowiedzialnością karną na podstawie kilku przepisów:

- **Art. 196 KK:** "Kto publicznie obraża religię, publicznie znieważa przedmioty czci religijnej, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2." Przepis ten może być stosowany w przypadkach, gdy hejt dotyczy osób lub grup wyznaniowych, a działania mają na celu obrażenie ich religii lub przedmiotów czci religijnej.
- **Art. 257 KK:** "Kto znieważa inną osobę lub grupę osób z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej, z powodu bezwyznaniowości, orientacji seksualnej lub innej cechy, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3." Działania o charakterze rasistowskim, ksenofobicznym lub homofobicznym w Internecie mogą podlegać pod ten artykuł.
- **Art. 190 KK:** "Kto grozi innej osobie bezprawnie pozbawieniem życia, zdrowia, wolności, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8." W przypadku, gdy hejt przyjmuje formę gróźb karalnych, stosuje się ten artykuł.
- **Art. 190a KK:** "Kto za pomocą środków masowego komunikowania znieważa innego człowieka w sposób znaczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 2." Dotyczy to sytuacji, gdy obraza jest szerzona publicznie, w tym w Internecie.

2. Włamanie na konto internetowe

Włamania na konta internetowe to przestępstwa o charakterze cyberprzestępczości, które mogą wiązać się z odpowiedzialnością karną na podstawie przepisów dotyczących nieuprawnionego dostępu do systemów komputerowych i kradzieży danych:

- **Art. 267 KK:** "Kto bez upoważnienia uzyskuje dostęp do informacji, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5." Przestępstwo to dotyczy nieuprawnionego uzyskiwania dostępu do systemów komputerowych, w tym kont internetowych.
- **Art. 268a KK:** "Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, za pomocą systemu teleinformatycznego wprowadza w błąd inną osobę lub powoduje w jej systemie komputerowym zmiany, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5." Dotyczy to przypadków, w których osoba włamuje się na konto internetowe i np. zmienia dane użytkownika.
- **Art. 269a KK:** "Kto wprowadza do systemu teleinformatycznego lub do programu komputerowego, bez zgody właściciela, informacje, które mogą wywołać skutki niepożądane w postaci usunięcia, zniszczenia lub zmiany danych, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8." W kontekście włamań na konta internetowe, może to obejmować usuwanie lub zmienianie danych w ramach działań przestępczych.

- **Art. 269b KK:** "Kto wprowadza do systemu teleinformatycznego lub programu komputerowego oprogramowanie, które pozwala na nieautoryzowane uzyskiwanie dostępu do systemu komputerowego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3." Jest to odpowiedzialność karna za wprowadzenie szkodliwego oprogramowania, które umożliwia włamanie się na konto internetowe.

3. Inne przestępstwa związane z cyberprzestępczością

- **Art. 151 KK:** "Kto za pomocą urządzenia telekomunikacyjnego lub innych środków komunikowania się przesyła, wprowadza, rozpowszechnia lub udostępnia niezgodne z prawem treści pornograficzne, podlega karze pozbawienia wolności do lat 2." Dotyczy to działań związanych z rozsyłaniem nielegalnych treści przez Internet, w tym także hejtujących czy naruszających dobra osobiste innych.
- **Art. 212 KK:** "Kto zniesławia inną osobę, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku." Hejt, który może prowadzić do zniesławienia osoby lub grupy osób, stanowi podstawę do stosowania tego przepisu.
- **Art. 284 KK:** "Kto zabiera cudzą rzecz ruchomą w celu przywłaszczenia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5." Chociaż przepis ten jest głównie związany z kradzieżą fizycznych rzeczy, w kontekście włamań na konta internetowe może odnosić się do przywłaszczenia cudzych danych lub środków zgromadzonych na koncie.
- **Art. 287 KK:** "Kto przywłaszcza sobie cudzy dokument, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3." Dotyczy to przypadków, w których osoba włamuje się na konto internetowe i przywłaszcza sobie dane, które mogą być traktowane jako "dokumenty" (np. dane logowania).

Podsumowanie

Za szerzenie mowy nienawiści i hejt w internecie grozi odpowiedzialność karna na podstawie przepisów o zniewadze (art. 196, 257 KK), gróźb (art. 190, 190a KK), a także innych czynów mających na celu obrażenie lub zniszczenie dóbr osobistych (art. 212 KK). W przypadku przestępstw związanych z włamaniami na konta internetowe odpowiedzialność karna wynika z naruszenia przepisów dotyczących nieuprawnionego dostępu do danych (art. 267, 268a, 269a,b KK), kradzieży (art. 284 KK) czy przywłaszczenia cudzych dokumentów (art. 287 KK). W zależności od charakteru czynu, sprawcy mogą zostać ukarani grzywną, ograniczeniem wolności, a w poważniejszych przypadkach pozbawieniem wolności na okres od kilku miesięcy do kilku lat.

Mowa nienawiści w polskim systemie prawnym

W polskim systemie prawnym, szeroko rozumiana mowa nienawiści, hejt, włamania na konta internetowe oraz związane z nimi działania mogą wiązać się z poważnymi konsekwencjami karnymi. Aby szczegółowo omówić skutki prawne tych zachowań, można odwołać się do odpowiednich przepisów Kodeksu karnego (KK), które obejmują m.in. przepisy dotyczące obrazy uczuć religijnych, przestępstw przeciwko wolności, prywatności oraz złośliwych działań w internecie.

1. Mowa nienawiści i hejt

Mowa nienawiści (hejt) w polskim prawie może być uznana za przestępstwo, jeśli wykracza poza granice wolności słowa i prowadzi do naruszenia dóbr osobistych innych osób lub stwarza zagrożenie dla ich bezpieczeństwa.

- **Art. 196 KK (obrażanie uczuć religijnych):** Przepis ten mówi o odpowiedzialności karnej za znieważenie uczuć religijnych innych osób. Jeśli mowa nienawiści dotyczy treści, które obrażają uczucia religijne, sprawca może zostać ukarany grzywną, karą ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do 2 lat.
- **Art. 190 KK (groźby karalne):** Zgodnie z tym przepisem, groźby karalne są przestępstwem, które może skutkować karą pozbawienia wolności do 2 lat, jeżeli sprawca w sposób bezpośredni grozi innym osobom pozbawieniem życia, zdrowia lub uszkodzeniem ciała.
- **Art. 190a KK (stalking):** Jeżeli osoba w wyniku mowy nienawiści jest nękana, stalkowana lub ścigana przez inną osobę, może to stanowić przestępstwo stalkingu. Sprawca może zostać ukarany karą pozbawienia wolności do 3 lat.
- **Art. 212 KK (zniesławienie):** Hejt, który ma na celu pomówienie osoby lub grupy osób, może prowadzić do odpowiedzialności karnej na podstawie tego artykułu. Sprawca może zostać skazany na karę pozbawienia wolności do 1 roku, karę grzywny, albo karę ograniczenia wolności.

W przypadku, gdy efektem hejtu była próba samobójcza, może to stanowić szczególną okoliczność, która wpływa na stopień winy sprawcy. Jeżeli próba samobójcza jest wynikiem długotrwałego nękania lub werbalnego znęcania się nad osobą, może to stanowić podstawę do zastosowania surowszej odpowiedzialności.

2. Włamanie na konto internetowe

Włamania na konta internetowe, kradzież danych osobowych, a także inne przestępstwa związane z naruszeniem prywatności w internecie, mogą być karane na podstawie szeregu przepisów Kodeksu karnego.

- **Art. 267 KK (nieuprawniony dostęp do informacji):** Przepis ten dotyczy nielegalnego uzyskania dostępu do informacji (np. przez złamanie zabezpieczeń konta internetowego). Sprawca może zostać ukarany karą pozbawienia wolności do 3 lat.
- **Art. 268a KK (nielegalne posługiwanie się cudzymi danymi):** W przypadku, gdy sprawca wykorzysta dane uzyskane przez włamanie na konto internetowe, może zostać skazany na karę pozbawienia wolności do 2 lat.
- **Art. 269a, b KK (wprowadzanie fałszywych informacji do systemów komputerowych):** Jeśli sprawca wprowadza fałszywe informacje do systemów komputerowych, w tym np. zmienia dane w cudzym koncie internetowym, grozi mu kara pozbawienia wolności do 3 lat.
- **Art. 284 KK (kradzież z włamaniem):** W sytuacji, gdy sprawca dokonuje włamania w celu uzyskania korzyści materialnych (np. kradzież pieniędzy z konta), może zostać skazany na karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

3. Inne przepisy dotyczące ochrony prywatności i porządku publicznego

- **Art. 151 KK (publiczne nawoływanie do przestępstwa):** Jeżeli w wyniku mowy nienawiści lub hejtu sprawca nawołuje do popełnienia przestępstwa (np. nienawiści rasowej, przemocy), może zostać ukarany pozbawieniem wolności do 2 lat.
- **Art. 284 KK (włamanie z kradzieżą):** Jeśli działania związane z włamaniem na konto internetowe prowadzą do kradzieży danych, sprawca może zostać ukarany karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

4. Kiedy hejt prowadzi do próby samobójczej

Jeśli hejt jest bezpośrednią przyczyną próby samobójczej, to możliwe jest także stosowanie przepisów, które związane są z przemocą psychiczną. Warto podkreślić, że w polskim prawie nie ma przepisu mówiącego bezpośrednio o odpowiedzialności karnej za wywołanie próby samobójczej, ale działanie sprawcy może zostać uznane za tzw. **przestępstwo znęcania się**.

- **Art. 207 KK (znęcanie się):** Jeśli sprawca doprowadza swoją ofiarę do stanu, w którym ta podejmuje próbę samobójczą w wyniku ciągłego nękania, to może odpowiadać za znęcanie się psychiczne. Kara pozbawienia wolności za to przestępstwo wynosi od 3 miesięcy do 5 lat.
- **Art. 160 KK (narażenie na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia):** Jeżeli z powodu hejtu osoba znajduje się w stanie zagrożenia życia (np. w wyniku próby samobójczej), sprawca może zostać ukarany za narażenie na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia. Kara pozbawienia wolności za to przestępstwo wynosi do 3 lat.

Podsumowując, szeroko pojęta mowa nienawiści, hejt, włamania na konta internetowe oraz działania prowadzące do przemocy psychicznej w internecie mają poważne skutki prawne, a konsekwencje mogą obejmować zarówno kary pozbawienia wolności, jak i grzywny czy ograniczenie wolności. W sytuacjach, gdzie wynikający z tych działań ból psychiczny prowadzi

do próby samobójczej, sprawca może ponieść odpowiedzialność za znęcanie się, a także inne przestępstwa związane z naruszeniem dóbr osobistych i bezpieczeństwa ofiary.

Jeżeli uważasz że te kary są zagrożone małymi karami to należy uwzględnić, że w większości wypadków stosowania mowy nienawiści zazwyczaj występuje zbieg kilku przestępstw o których kodeks karny mówi jasno:

Art. 33. § 1. W razie jednoczesnego skazania za kilka przestępstw na kary pozbawienia wolności i grzywny, sąd wymierza, jako karę łączną, osobno karę pozbawienia wolności, osobno zaś karę grzywny.